

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
คำถามการวิจัย.....	4
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	14
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
หลักการแนวคิดทฤษฎีองค์การที่มีประสิทธิผล.....	18
ความหมายขององค์การที่มีประสิทธิผล.....	19
การบริหารองค์การที่มีประสิทธิผล.....	19
การประเมินประสิทธิผลขององค์การ.....	20
แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล.....	28
องค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล.....	30
ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	39
ด้านสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน.....	48
ด้านสมรรถนะของครูผู้สอน.....	56
ด้านวิธีการบริหาร.....	83
ด้านวัฒนธรรมขององค์การ.....	103
ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร.....	123
ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน.....	139
ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา.....	171

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
	ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร..... 180
3. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	192
ความหมายของการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	192
แนวคิดด้านการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	196
ขอบข่ายของงานบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	199
4. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ.....	204
ความหมายของรูปแบบ.....	204
ประเภทของรูปแบบ.....	206
องค์ประกอบของรูปแบบ.....	207
การพัฒนารูปแบบ.....	208
ลักษณะของรูปแบบที่ดี.....	213
5. เทคนิคสำคัญที่ใช้ในการวิจัย.....	214
การวิเคราะห์เนื้อหา.....	214
การสัมภาษณ์.....	217
เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุง.....	220
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	227
ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล.....	227
การศึกษาองค์ของการบริหารโรงเรียน.....	227
การใช้เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุง.....	228
ระยะที่ 2 การตรวจสอบและยืนยันรูปแบบการบริหารโรงเรียน.....	233
การวิจัยเชิงสำรวจ.....	233
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	234
เครื่องมือในการวิจัย.....	236

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 236
	การประชุมผู้เชี่ยวชาญ..... 238
	ระยะการดำเนินการวิจัย..... 242
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 243
	ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียน..... 244
	การศึกษาองค์ของการบริหารโรงเรียน..... 244
	การใช้เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุง..... 250
	ระยะที่ 2 การตรวจสอบและยืนยันรูปแบบการบริหารโรงเรียน.... 297
5	สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ..... 345
	สรุปผลการวิจัย..... 346
	การอภิปรายผล..... 350
	ข้อเสนอแนะ..... 380
	บรรณานุกรม..... 404
	ภาคผนวก..... 407
	ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ / ผู้ทรงคุณวุฒิ 409
	ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการดำเนินการวิจัย..... 415
	ภาคผนวก ค แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ..... 423
	ภาคผนวก ง แบบสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิ เดลฟายรอบที่ 1..... 429
	ภาคผนวก จ แบบสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิ เดลฟายรอบที่ 2..... 481

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ฉ รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างในการยื่นยื่นรูปแบบ.....	507
ภาคผนวก ช แบบตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ แสดงคุณภาพของเครื่องมือ, แบบประเมินรูปแบบ.....	519
ภาคผนวก ซ เอกสารการประชุมผู้เชี่ยวชาญ.....	537
ภาคผนวก ฌ ภาพการประชุมผู้เชี่ยวชาญ.....	575
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	581

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	องค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล	36
2	องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอน.....	47
3	องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน.....	55
4	แสดงตัวอย่างการประเมินสมรรถนะแบบที่ใช้ความถี่ของพฤติกรรม ในการกำหนดระดับ.....	67
5	องค์ประกอบด้านสมรรถนะของครูผู้สอน.....	81
6	องค์ประกอบด้านวิธีการบริหารที่มีประสิทธิผล.....	101
7	องค์ประกอบด้านวัฒนธรรมองค์การ.....	121
8	องค์ประกอบด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร.....	137
9	องค์ประกอบด้านความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน.....	170
10	องค์ประกอบด้านการประกันคุณภาพการศึกษา.....	178
11	องค์ประกอบด้านการบริหารจัดการหลักสูตร.....	191
12	เกณฑ์การปรับปรุงชั้นตามติจากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ.....	232
13	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้ตอบแบบสอบถามการวิจัย.....	235
14	แสดงระยะการวิจัยและระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย.....	239
15	องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กที่มี ประสิทธิผลจากการวิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ.	245
16	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับองค์ประกอบการบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล ด้านภาวะผู้นำของ ผู้บริหารโดยใช้เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุง รอบที่ 1.....	250
17	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับองค์ประกอบการบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล ด้านสมรรถนะของครู โดยใช้เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุงรอบที่ 1	253

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
18	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับองค์ประกอบการบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล ด้านสิ่งแวดล้อม ในโรงเรียน โดยใช้เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุงรอบที่ 1 256
19	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับองค์ประกอบการบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล ด้านวัฒนธรรม องค์การ โดยใช้เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุงรอบที่ 1 257
20	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับองค์ประกอบการบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล ด้านการมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครองและชุมชนโดยใช้เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุงรอบที่ 1 261
21	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับองค์ประกอบการบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล ด้านวิธีการบริหาร โดยใช้เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุงรอบที่ 1 266
22	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับองค์ประกอบการบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล ด้านการบริหาร จัดการหลักสูตรโดยใช้เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุงรอบที่ 1 268
23	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับองค์ประกอบการบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล ด้านการจัดการเรียน การสอนโดยใช้เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุงรอบที่ 1 270
24	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับองค์ประกอบการบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล ด้านการประกัน คุณภาพการศึกษาของครูโดยใช้เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุง รอบที่ 1 270

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
25	ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ของความคิดเห็น ผู้ทรงคุณวุฒิในองค์ประกอบด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร โดยใช้เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุงรอบที่ 2-3.....	271
26	ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ของความคิดเห็น ผู้ทรงคุณวุฒิในองค์ประกอบด้านสมรรถนะของครู โดยใช้เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุงรอบที่ 2-3.....	273
27	ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ของความคิดเห็น ผู้ทรงคุณวุฒิในองค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน โดยใช้เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุงรอบที่ 2-3.....	278
28	ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ของความคิดเห็น ผู้ทรงคุณวุฒิในองค์ประกอบด้านวัฒนธรรมองค์การ โดยใช้เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุงรอบที่ 2-3.....	279
29	ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ของความคิดเห็น ผู้ทรงคุณวุฒิในองค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และชุมชนโดยใช้เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุงรอบที่ 2-3.....	284
30	ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ของความคิดเห็น ผู้ทรงคุณวุฒิในองค์ประกอบด้านวิธีการบริหาร โดยใช้เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุงรอบที่ 2-3.....	288
31	ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ของความคิดเห็น ผู้ทรงคุณวุฒิในองค์ประกอบด้านการบริหารจัดการหลักสูตร โดยใช้เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุงรอบที่ 2-3.....	290
32	ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ของความคิดเห็น ผู้ทรงคุณวุฒิในองค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอน โดยใช้เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุงรอบที่ 2-3.....	3293

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
33	ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ของความคิดเห็น ผู้ทรงคุณวุฒิในองค์ประกอบด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยใช้เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุงรอบที่ 2-3.....	296
34	การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	298
35	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความเกี่ยวกับ ความเหมาะสมขององค์ประกอบรูปแบบการบริหารโรงเรียน มัธยมศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล.....	299
36	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความเกี่ยวกับ ความเหมาะสมของแนวปฏิบัติในองค์ประกอบการบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลด้านภาวะผู้นำ ของผู้บริหาร.....	300
37	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความเกี่ยวกับ ความเหมาะสมของแนวปฏิบัติในองค์ประกอบการบริหารโรงเรียน มัธยมศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลด้านสมรรถนะของครู.....	302
38	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความเกี่ยวกับ ความเหมาะสมของแนวปฏิบัติในองค์ประกอบการบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลด้านสิ่งแวดล้อม ในโรงเรียน.....	307
39	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความเกี่ยวกับ ความเหมาะสมของแนวปฏิบัติในองค์ประกอบการบริหารโรงเรียน มัธยมศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลด้านวัฒนธรรมองค์การ.....	309
40	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความเกี่ยวกับ ความเหมาะสมของแนวปฏิบัติในองค์ประกอบการบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลด้านการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครองและชุมชน.....	314

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
41	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความเกี่ยวกับการยืนยันความเหมาะสมของแนวปฏิบัติในองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ที่มีประสิทธิผลด้านวิธีการบริหาร	319
42	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความเกี่ยวกับการยืนยันความเหมาะสมของแนวปฏิบัติในองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ที่มีประสิทธิผลด้านการบริหารจัดการหลักสูตร.....	321
43	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความเกี่ยวกับการยืนยันความเหมาะสมของแนวปฏิบัติในองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ที่มีประสิทธิผลด้านการจัดการเรียนการสอน.....	324
44	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลความเกี่ยวกับการยืนยันความเหมาะสมของแนวปฏิบัติในองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ที่มีประสิทธิผลด้านการประกันคุณภาพการศึกษา.....	328
45	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นด้านความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ที่มีประสิทธิผล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.....	332

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
46	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็น ด้านความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 335
47	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็น ด้านความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 338
48	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็น ด้านความถูกต้องของรูปแบบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 340
49	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็น ที่มีต่อรูปแบบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในภาพรวม..... 343
50	แสดงรายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างในการยืนยันรูปแบบ..... 509
51	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ) ที่มีต่อแบบประเมินการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 526

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดเบื้องต้นในการวิจัย.....	13
2 แสดงองค์ประกอบหลักที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลขององค์การ.....	24
3 แสดงรูปแบบบูรณาการของประสิทธิผลขององค์การ.....	27
4 แบบจำลองภูเขาน้ำแข็ง (The Iceberg Model).....	57
5 พีรามิดสมรรถนะ (Competency Pyramid).....	58
6 สมรรถนะ องค์ประกอบของสมรรถนะ และผลสำเร็จขององค์การ	64
7 แสดงกระบวนการของการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์.....	86
8 กระบวนการบริหารโดยยึดวัตถุประสงค์	93
9 ลำดับขั้นตอนการจัดประชุมและปฏิบัติการตามเทคนิคกระบวนการ AIC ...	155
10 ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับ การประเมินคุณภาพภายนอก.....	175
11 กรอบแนวคิดที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสาร.....	224
12 แสดงระยะการดำเนินการวิจัย.....	242
13 องค์ประกอบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ที่มีประสิทธิผล.....	249
14 รูปแบบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กที่มีประสิทธิผล...	249